

De perfin HM van Hubert Meelis

Door Ton van Schijndel

Een opvallende Nederlandse perfin vanwege zijn ongewoon onregelmatige structuur is de perfin HM. Hij werd gebruikt van 1900 tot 1913 door het bedrijf van Hubert Meelis, zoals je kunt lezen in de catalogus van de perfins van Nederland en OR.

Afbeelding 1: de perfin HM

In 1851 opende Adriaan Melis aan de Heuvelstraat in Tilburg een manufacturenwinkel met alle benodigdheden voor naaisters en nijvere huisvrouwen om kleren te maken en te vermaken. Een manufactuur is een werkhuis of fabriekshuis waar een aantal mensen een bezigheid uitoefenen die voordien als huisnijverheid werd verricht. De textielproducten zoals die vroeger in een manufactuur werden geweven, noemt men manufacturen.

De zoon van Adriaan Melis, Joannes Hubertus Melis met roepnaam Hubert, neemt die zaak in 1855 over.

In 1886 vinden we een van de eerste advertenties van het bedrijf in de Nieuwe Tilburgsche Courant. Daarin is sprake van 'Magazijn Meelis' aan de Heuvelstraat 28 (zie afb. 2). Het nummer van het pand was toen nummer 28, in latere advertenties wordt dat nr. 26, en nog later Heuvelstraat 82.

De producten die Hubert Meelis verkoopt zijn met name lappen, lakens, bukskin (dikke, licht geruwde stof voor herenkleding), zwarte zijde, kledstof, wit textielgoed e.d.

Afb. 2: Advertentie in de Nieuwe Tilburgsche Courant (NTC), 29-03-1886.

Volgens Genealogie Online is Johannes Hubertus Melis geboren op 19 april 1853 in Tilburg. Zijn ouders waren Adraan Melis (1824-1899) en Catharina Maria van Dun (1825-1864). Het is daarom merkwaardig dat deze winkel ruim honderd jaar lang 'Magazijn Meelis' of 'Hubert Meelis' heet, met twee e's dus. Mogelijk dat Hubert vond dat die naam zo wat exclusiever over kwam.

Nog opmerkelijker is dat in de overlijdensadvertentie van zijn vader hun beider namen met dubbel-ee zijn gespeld (zie afb 3.). Ook op hun gezamenlijke graf op het kerkhof aan de Bredaseweg in Tilburg is dat het geval.

Afb. 3. Overlijdensadvertentie Adriaan Meelis, NTC 10-09-1899

Opvallend in de eerste advertentie is ook de vermelding 'in 't Hert'. De kenmerkende hertenkop aan de winkelgevel, komen we ook tegen op een oud briefhoofd, afb.4. Om verwarring te voorkomen met de andere manufacturenzaak van G. Meelis, verderop in de Heuvelstraat, sprak men over 'Hubert Meelis in 't Hert'.

Afb. 4: Briefhoofd Hubert Meelis

Afbeelding 5 toont het oude winkelpand met die vermelding boven de deur "IN 'T HERT" en daarboven de hertenkop.

Afb. 5 Het oorspronkelijke winkelpand van Hubert Meelis aan de Heuvelstraat (tot 1930).

In 1929 werd dit pand grondig verbouwd. Op vrijdag 21 februari 1930 werd het nieuwe pand aan de Heuvelstraat 82 geopend. Het werd een royaal warenhuis met drie verdiepingen voor textiel en aanverwante producten, ontworpen door Caspar van den Beld.

N.V. Hubert Meelis Manufacturenhandel „HET HERT”
HEUVELSTRAAT 82

OPENING VRIJDAG namiddag 4 uur

VRIJ ENTREE ← → **VRIJ ENTREE**

Hiermede berichten wij het geachte publiek van Tilburg en Omstreken, dat onze nieuwe zaak in de Heuvelstraat is gereed gekomen en wij deze Vrijdag 21 Februari namiddag 4 uur voor het publiek zullen openen.
 Wij noodigen het geachte publiek uit, onze zaak te komen bezichtigen en wij zijn ervan overtuigd, dat het interieur de tevredenheid van zelfs de meest verwende clientèle zal wegdragen.

Om U een klein dankbaard te geven van hetgeen wij presenteren, laten wij een en ander hieronder volgen:

<p>PARTERRE MANUFACTUREN in den uitgebreidsten zin, aangevuld met BABY-ARTIKELN — HERENMODE-ARTIKELN — GAREN — SAND-SABET, DAMES- en KARTIKELN PYJAMA'S — KOLSEN — SOKKEN — FESTONS — KANTEN — OUDERS- ZIEPEN enz. enz.</p>	<p>1e ETAGE COMPLEETE SLAAPCAMER, AMEUBLEMENTEN Alle soorten DEKENS en WOLLEN, GESIKTE, MOULTON, FOUË en ZIJDEN DEKENS.</p>	<p>2e ETAGE VIANNEBLEN LINGKERS, BALATON, COCUS, KARPETTEN, LUGPERS, CHINA-MATEN — LUVANS-TAFEL- en LUVANKLEDEN, SITZBANKEN — OVSANGEBUUDEN, BEHANGERSFONTOEIJEN enz. Alle verkennde meubelen, Behang en brutoerdij betrekking worden door vakkundig personeel ingericht.</p>	<p>3e ETAGE WIT LAK, ENGLISHCHE LEDER, KANTEN — EREN en GESCHIEDERDE LILIKANTEN, KINDERLEIDKANTEN — WIEGEN, SPIRAAL- en ALPINGMATRASSEN — MATRAS-DEKKEN, KAPOK en WOLVULLING, MATRASSLIELEN enz. enz. enz.</p>
--	--	--	--

Teneinde eenieder in de gelegenheid te stellen onze prijzen en kwaliteiten te beoordeelen, stellen wij onze zaak ter bezichtiging vanaf **VRIJDAGNAMIDDAG 4 UUR** tot en met **ZATERDAG-AVOND 10 UUR**.
 Aanbevolend,

N.V. Hubert Meelis Manufacturenhandel „Het Hert”

Afb. 6 Advertentie opening van het nieuwe winkelpand Heuvelstraat 82

Het gebouw bestaat nog steeds, maar de begane grond is wel sterk aangepast. Tegenwoordig zit Blokker in het pand (zie afbeelding 7). Bovenaan in de gevel staat nog 'Anno 1929'.

Afb. 7 De drie bovenverdiepingen van het pand van Hubert Meelis aan de Heuvelstraat 82 waarin nu Blokker gevestigd is.

Naast de winkel Heuvelstraat 82 kocht men in 1899 aan de Telefoonstraat een magazijn (afb. 8.), wat gebruikt werd als manufacturen-groothandel voor grotere aankopen.

Afb. 8 Magazijn van Hubert Meelis aan de Telefoonstraat. Boven de ingang is nog 'MANUFACTUREN' te lezen.

Hubert Meelis is in 1923 kinderloos gestorven. Na zijn overlijden werd de zaak een naamloze vennootschap.

De directie kwam in handen van Adrianus Dekkers, die van 1886 tot 1950 in het bedrijf werkte en het vanaf 1918 leidde. In de loop van de tijd kwamen er ook gordijnen en tapijten in het assortiment.

Hubert Meelis wordt in een adresboek van 1958 nog genoemd. Daarna was er op het adres Heuvelstraat 76 enkele jaren sprake van 't Gordijn, speciaalhuis in gordijnen Hubert Meelis.

Ton van Schijndel

Bronnen:

- Artikel *"Hubert Meelis, manufacturenwinkel en groothandel", Het Geheugen van Tilburg,*
- *Wiki Tilburg en Beeldbank Regionaal Archief Tilburg*
- *Genealogieonline.nl*
- *Wikipedia*
- *Delpher.nl*